

2 KREDITES, SZABADON VÁLASZTHATÓ SZEMINÁRIUM
ESTI II. FÉLÉV; IDŐPONT: (?); HELYSZÍN: (?)

Szemináriumvezető: Lévai Ádám

A tanegység célja: A keresztény misztika gyökereinek áttekintése kulcsfontosságú azok számára, akik a nyugati, keresztény spiritualitás mélyére akarnak hatolni. Ebben igyekszik segítséget nyújtani ez a tantárgy. Az egyházatyáknál a misztikus teológia és a dogmatikus teológia még nem vált szét egymástól, a vallásos lelkület és értelem egysége mintaként áll előttünk egy olyan korban, ahol a hívő értelem keresése gyakran megelégszik csupán az egyik út megismerésével, kizárva a másikat. Egy ilyen „szintetikus teológia” azonban felsőoktatási keretek között csak akkor válik művelhetővé, ha megismerkedünk az egyházatyák egy kevésbé hangsúlyozott oldalával, mélységes, egyházas lelkiségükkel. Minthogy a kereszténység első évszázadaiban a platonizmus sok szálon szövődött össze a keresztény misztikával, a kurzus első órái ezzel a filozófiai irányzattal foglalkoznak. Platón, Philón és Plótinosz gondolatainak megismertetése után a tulajdonképpeni keresztény szerzők következnek: Alexandriai Kelemen, Órigenész, Szent Ágoston, Dionüszosz Areiopagitész. A tárgy célja annak a tudatosítása, hogy a misztika és misztikus szó egészen mást jelentett az egyházatyák korában, mint a későbbi évszázadokban, így napjainkban.

A hallgató fejlesztendő kompetenciái: Ismerni a keresztény lelkiség platonista eredetét, megismerni az egyes szerzők Krisztusra és az Egyház misztériumára vonatkozó gondolatait. A patrisztikus szövegek válogatott feldolgozása által a hallgatók közelebb kerülhetnek az egyházatyák szellemiségéhez.

Tematika: 1. blokk: 0) A kurzus témája, követelményei; A misztikus teológiáról való beszéd megalapozása: A) Platón; B) Philón; C) Plótinosz. **2. blokk:** A misztikus szó feltérképezése az alexandriai hagyomány: A) Alexandriai Kelemen; B) Órigenész. **3. blokk:** Misztérium a későbbi évszázadokban: A) A nikaiai ortodoxia; B) A monasztikus hagyomány; C) Szent Ágoston. **4. blokk:** Misztérium a késő ókorban: A) Dionüszosz Areiopagitész; B) Következtetések.

Követelmény: Aktív részvétel az órákon, a harmadik blokk megkezdésének idejére elolvasni: ANDREW LOUTH: *A keresztény misztikus hagyomány gyökerei. Platóntól Dionüszosz Areopagitészig.* A félév végéig egy 5 oldalas szemináriumi dolgozat elkészítése. A kurzus gyakorlati jeggyel zárul, az órákon való részvétel és a beadott dolgozatok érdemjegyeinek megfelelően.

Kötelező irodalom: ANDREW LOUTH: *A keresztény misztikus hagyomány gyökerei. Platóntól Dionüszosz Areopagitészig,* Sarutlan Kármelita Nővérek, Magyarország, 2019. (ford. Görföl Tibor)

Ajánlott irodalom: ADALBERT-G, HAMMAN: *Hogyan olvassuk az egyházatyákat?*, Bencés, Pannonhalma, 2009; VANYÓ LÁSZLÓ: *Ókeresztény írók lexikona*, Szent István Társulat, Budapest, 2004; BERNARD MCGINN: *The presence of God. A History of Western Mysticism*, SCM, London, 1992; LOUIS BUYER: *Du mystère à la mystique*, O. E. I. L., Paris, 1986; EPHRAIM HENDRIKX: *Augustins Verhältnis zur Mystik. Eine patristische Untersuchung*, Rita Verlag, Würzburg, 1936; RICHARD ZAEHNER: *Mysticism Sacred and Profane*, Clarendon Press, Oxford, 1957; SOMOS RÓBERT (szerk.): *A középső platonizmus*, Osiris, Budapest, 2005; OLIVER CLÉMENT: *The Roots of Christian Mysticism*, New City, London, 1993; SIMON TUGWELL: *Ways of Imperfection. An Exploration of Christian Spirituality*, Darton, Longman and Todd, London, 1984; ANSELM GRÜN – MEINRAD DUFNER: *Mélyből forrásozó lelkiség*, Bencés Kiadó, Pannonhalma, 2009.